

**SPRAWOZDANIE**  
**z realizacji**  
**Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych**  
**Ruda Śląska-Miastem Przyjaznym Osobom**  
**z Niepełnosprawnościami**  
**za 2023 rok**

<b>Działanie na rzecz wsparcia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych cel strategiczny C1</b>			
1.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej	kontynuacja
2.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Wsparcie osób niepełnosprawnych i zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku	kontynuacja
3.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Prowadzenie ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy	kontynuacja
4.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Przygotowanie rodziny do zapewnienia oparcia dziecku z niepełnosprawnościami	kontynuacja
5.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej - miejskie obchody Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami	kontynuacja
6.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Likwidacja barier transportowych, tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych	kontynuacja
7.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania do zadań realizowanych przez PFRON	kontynuacja
8.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	kontynuacja
9.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Rozwój Lokalnego Informatora dla Osób Niepełnosprawnych - Portal <a href="http://www.integra.rsl.pl">www.integra.rsl.pl</a>	kontynuacja
10.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Opieka wytchnieniowa	kontynuacja
11.	C <sub>1</sub> K <sub>6</sub>	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	kontynuacja
<b>Aktywizacja osób niepełnosprawnych i ich rodzin do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym C 3</b>			
12.	C <sub>3</sub> K <sub>4</sub>	System Wczesnego Wspomagania Rozwoju	kontynuacja
13.	C <sub>3</sub> K <sub>4</sub>	Wieloaspektowa opieka nad dzieckiem z zaburzeniami mowy, głuchym, niedosłyszającym, niedowidzącym i niewidomym	kontynuacja
<b>Wspieranie działań integracyjnych w placówkach oświatowych -cel strategiczny C5</b>			
14.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Dzień Wiedzy o Autyzmie w ramach Światowego Dnia Autyzmu	kontynuacja
15.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Festiwal „Jesienne klimaty”	kontynuacja
16.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Integracja - „Wspólnie poznajemy świat”	kontynuacja
17.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Jasełka integracyjne	kontynuacja
18.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Konkurs plastyczny dla dzieci z niepełnosprawnością - „Świąteczne inspiracje”	kontynuacja
19.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Likwidacja barier architektonicznych w Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza	kontynuacja
20.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Ogród sensoryczny	kontynuacja
21.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Organizacja wyjazdu dla uczniów i absolwentów Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza w konwencji obozu harcerskiego	kontynuacja
22.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Organizacja imprezy integracyjnej: „Święty Łukasz Kolęduje”	kontynuacja
23.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	„Żyjmy zdrowo”	kontynuacja
24.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Obchody Światowego Dnia Autyzmu	kontynuacja

25.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	„Sprawni - niepełnosprawni” budowa sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej	kontynuacja
26.	C <sub>5</sub> K <sub>8</sub>	Bieg „Otwartych Serc”	kontynuacja
<b>Promowanie i wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych Cel strategiczny C6</b>			
27.	C <sub>6</sub> K <sub>1</sub>	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej (IV)	zakończony
28.	C <sub>6</sub> K <sub>1</sub>	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska (V)	zakończony
29.	C <sub>6</sub> K <sub>1</sub>	Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy	Nowy projekt
<b>Profilaktyka i integracja społeczna poprzez kulturę i aktywność fizyczną Cel strategiczny C9</b>			
30.	C <sub>9</sub> K <sub>2</sub>	Regionalny Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych	zawieszony
31.	C <sub>9</sub> K <sub>2</sub>	Turniej piłki nożnej Szkół Specjalnych Rudy Śląskiej i miast ościennych	kontynuacja
32.	C <sub>9</sub> K <sub>2</sub>	Olimpiada Zdrowia	kontynuacja
33.	C <sub>9</sub> K <sub>2</sub>	Konkurs gwary śląskiej na wesoło	kontynuacja

## **1. Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

### **Cel projektu:**

Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe, autyzm lub chorobę psychiczną.

Cel zrealizowany, jednakże ze względu na ograniczenia pandemiczne i perturbacje na rynku pracy znacznie utrudnione zostały działania związane z wyprowadzaniem pracowników niepełnosprawnych na otwarty rynek pracy.

### **Adresat:**

Osoby z terenu Rudy Śląskiej lub miast ościennych ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe, autyzm lub chorobę psychiczną.

### **Realizator projektu:**

Pracownicy obsługi Rudzkiego Zakładu Aktywności Zawodowej, podmioty zewnętrzne realizujące poszczególne projekty.

### **Założenia merytoryczne:**

Przywrócenie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia w środowisku lokalnym poprzez prowadzoną rehabilitację społeczną i zawodową oraz podjęcie pracy poza zakładem.

### **Etapy realizacji projektu:**

#### **Etap wstępny:**

- wdrożenie do przestrzegania podstawowych przepisów, zasad i reguł obowiązujących na terenie zakładu pracy,
- wykształcenie nawyków odpowiedzialności, dokładności, sumienności, otwartości na innych,
- uczenie pracy w grupie, wzajemnej lojalności, solidarności i koleżeństwa,
- przysposobienie do wykonywania obowiązków zawodowych,
- opracowanie Indywidualnego Programu Rehabilitacji dla każdego pracownika.

#### **Etap realizowania Indywidualnego Programu Rehabilitacji:**

- podnoszenie własnych umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez pracowników niepełnosprawnych,
- wykonywanie pracy w systemie rotacyjnym, mającym na celu doskonalenie umiejętności na różnych stanowiskach,
- uczestnictwo w najróżniejszych formach rehabilitacji społecznej,
- korzystanie z rehabilitacji medycznej w celu polepszenia bądź utrzymania w miarę dobrego stanu zdrowia.



Etap końcowy - opuszczenie Rudzkiego Zakładu Aktywności Zawodowej i podjęcie pracy poza zakładem:

- ocena pracownika i jego gotowości do podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku,
- opracowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego - praca metodą coachingu tzn. wspieranie pracownika niepełnosprawnego w samodzielnym dokonywaniu zamierzonej zmiany, w oparciu o własne zasoby i możliwości,
- nawiązanie kontaktu z potencjalnym pracodawcą,
- pracownik deklarujący wyjście na rynek pracy zapoznaje się z nowym miejscem i stanowiskiem pracy w asyście coacha delegowanego przez Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej,
- omówienie warunków zatrudnienia z przyszłym pracodawcą,
- pomoc w przygotowaniu pełnej dokumentacji,
- podjęcie pracy poza Rudzkim Zakładem Aktywności Zawodowej,
- utrzymywanie doraźnych kontaktów z pracownikiem, który wyszedł na rynek pracy.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań**

W roku 2023 przyjęto do pracy 18 osób niepełnosprawnych, a 16 osób zakończyło pracę w Zakładzie. Na dzień 31 grudnia 2023 stan zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych wynosił 87 osób (umowa z Urzędem Marszałkowskim wynosi 85 osób).

Nikt z pracowników niepełnosprawnych nie chciał skorzystać z wyjścia na otwarty rynek pracy i podjąć zatrudnienie poza RZAZ.

Zakład nie organizował w roku 2023 zbiorowych wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, natomiast stosowano dofinansowanie do indywidualnych wyjazdów na turnusy. Skorzystało z tego 29 pracowników niepełnosprawnych.

**Źródło finansowania:**

Środki PFRON wg algorytmu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa; dofinansowanie w ramach SODiR (System Obsługi Dofinansowań i Refundacji); dotacja przedmiotowa otrzymywana z budżetu Miasta Ruda Śląska; środki finansowe Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego; wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług.

**Termin realizacji:**

Od grudnia 2004 do nadal

Od marca 2011 jako samorządowy zakłady budżetowy - Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej. Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

## **2. Wsparcie osób niepełnosprawnych i zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

W dniu 1 listopada 2023 r. w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dokonano zmiany w zakresie dotychczasowych mieszkań chronionych, wprowadzając w ich miejsce formy mieszkań treningowych oraz wspomaganych (ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. poz. 1693 ).

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest wypełnienie delegacji ustawowej poprzez dostosowanie nazewnictwa form wsparcia w postaci mieszkań do aktualnie przewidzianej ich formuły tj. mieszkań treningowych oraz wspomaganych.

### **Cel projektu:**

Stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych przy zachowaniu zasady integracji społecznej tych osób poprzez m.in. pobyt w mieszkaniu wspomaganim. Cel został osiągnięty.

### **Adresat:**

Osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych.

### **Realizator projektu:**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

### **Etapy realizacji projektu:**

Utrzymano funkcjonujące aktualnie mieszkania w zakresie adekwatnym do potrzeb mieszkańców, zgodnie z obowiązującymi standardami. Pomoc w formie wsparcia w mieszkaniu wspomaganim dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawana była w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej lub innej upoważnionej osoby. Przy kwalifikacji poszczególnych osób ubiegających się o pomoc w formie wsparcia w mieszkaniu wspomaganim brano pod uwagę przede wszystkim pozytywne efekty wcześniejszej readaptacji w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy, brak własnego mieszkania lub zamieszkanie w warunkach uniemożliwiających dalszą rehabilitację oraz konieczność korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

### **Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

- zapewniono pomoc w formie wsparcia w mieszkaniu wspomaganim,
- zapewniono poczucie bezpieczeństwa osobom wymagającym tej formy wsparcia,
- zaangażowano osoby w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji życiowej,

- wzbudzone poczucie odpowiedzialności za własne działania i decyzje,
- utrzymano infrastrukturę pomocową, pozwalającą na zapewnienie pomocy w formie wsparcia w mieszkaniu wspomagany.

#### **Wskaźniki:**

W 2023 roku funkcjonowały następujące mieszkania wspomagane przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. ul. Kłodnicka 91, 41-706 Ruda Śląska, przeznaczone dla 3 kobiet,
2. ul. Kłodnicka 91, 41-706 Ruda Śląska, przeznaczone dla 3 mężczyzn.

W 2023 roku z ww. mieszkań skorzystało łącznie 5 osób (3 kobiety oraz 2 mężczyzn).

#### **Źródło finansowania:**

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

#### **Termin realizacji:**

Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

### **3. „Prowadzenie ośrodka wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy” [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

#### **Cel projektu:**

- utrzymanie w środowisku osób przewlekłe psychicznie chorych, osób upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych,
- poprawa jakości życia i funkcjonowania w środowisku poprzez działania wspierająco-aktywizujące,
- powstrzymanie postępującej regresji związanej z chorobą.

Założony w projekcie cel został osiągnięty.

#### **Adresat:**

Osoby przewlekłe psychicznie chore, osoby upośledzone umysłowo, osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, a także osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

#### **Realizator projektu:**

Realizator wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert:

- Ośrodek „Święta Elżbieta” -Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 30,
- Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa” w Rudzie Śląskiej - Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 103.

#### **Etapy realizacji projektu:**

- kwalifikacja osób do skierowania do placówki,
- dostosowanie organizacji domu do realizacji planu postępowania wspierająco-aktywizującego,
- działalność domu prowadzona przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 15.30,
- zajęcia w domu organizowane w grupach oraz indywidualnie,
- zapewnienie uczestnikom domu spożywania śniadania przygotowanego w ramach treningu kulinarnego oraz umożliwienie spożywania gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej lub w ramach treningu kulinarnego. W przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku w sposób, o którym mowa powyżej, dopuszcza się możliwość zakupu gorącego posiłku dla uczestników.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego - ustalonego odpowiednio do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika, rodzaju i zakresu usług świadczonych w placówce.

#### **Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

W 2022 roku realizatorem projektu były wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert:

- Ośrodek „Święta Elżbieta” - Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 30, działający na podstawie umowy Nr MOPS.4021.9.2022.ZOP.K9 pod tytułem: „Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy” zawartej w dniu 03 stycznia 2022 roku w Rudzie Śląskiej,
- Ośrodek dla Osób Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej - Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej przy ul. Kłodnickiej 103, działający na podstawie umowy Nr MOPS.4021.10.2022.ZOP.K10 pod tytułem: „Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy” zawartej w dniu 03 stycznia 2022 roku w Rudzie Śląskiej.

W okresie sprawozdawczym Placówki prowadziły regularną działalność w ramach pobytu dziennego, z którego skorzystało łącznie 71 osób, w tym 36 kobiet oraz 35 mężczyzn.

Wszelkie działania podejmowane w ramach świadczonych w Placówce usług na rzecz niepełnosprawnych uczestników:

- były zróżnicowane, gdyż osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy. Z tego powodu należy rozpoznać indywidualną sytuację życiową człowieka niepełnosprawnego, stan jego zdrowia, stopień sprawności psychofizycznej, problemy, potrzeby i zainteresowania,
- uwzględniały i rozwijały podmiotowość osób niepełnosprawnych. Stwarzały im możliwość wyboru, bez stosowania przymusu i presji,
- uwzględniały problemy uczestników, diagnozowały ich źródła,
- stymulowały aktywność i opierały się na aktywności poprzez udział w różnych zajęciach terapeutycznych dających poczucie satysfakcji,
- zapobiegały bezradności i bierności społecznej poprzez aktywizowanie osób niepełnosprawnych.

**Źródło finansowania:**

Budżet Państwa

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2005r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024r.

**4. Przygotowanie rodziny do zapewnienia oparcia dziecku z niepełnosprawnościami [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

**Cel projektu:**

1. Włączenie rodziny w proces terapeutyczny dziecka.
2. Budowanie prawidłowych więzi emocjonalnych i wzmacnianie odpowiedzialności za rozwój dziecka.

Cel został osiągnięty.

**Adresat:**

Dzieci niepełnosprawne i ich rodziny.

**Realizator projektu:**

Zespół: psycholog, pedagog, rehabilitant, pielęgniarka - pracownicy Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych we współpracy z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

**Etapy realizacji projektu:**

1. Spotkanie z rodzicami na terenie Ośrodka.
2. Indywidualne rozmowy ze specjalistami (wg potrzeb).
3. Zajęcia praktyczne z rodzicami (tematyka: prawidłowa pielęgnacja dziecka niepełnosprawnego w domu, prawidłowe żywienie i karmienie, proste ćwiczenia rehabilitacyjne w domu).
4. Pomoc w organizowaniu wyjazdów (szczególnie w okresie letnim) na rodzinne turnusy rehabilitacyjne.
5. Doradztwo w zakresie przystosowania mieszkania i niezbędnego wyposażenia stosownie do potrzeb niepełnosprawnego dziecka.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań**

Doraźnie, według potrzeb, pomocą objęte są rodziny podopiecznych oddziału dziennego (40 rodzin) oraz rodziny oddziału popołudniowego (50 rodzin).

**Źródło Finansowania:**

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2000r. do nadal.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**5. Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej - miejskie obchody Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

**Cel projektu:**

Podnoszenie jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców Rudy Śląskiej, poprzez rozwijanie idei integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz propagowanie działań służących pogłębianiu więzi społecznych, dialogu, partnerstwa i współpracy, a także zwiększeniu partycypacji kulturalnej tej grupy społecznej. Cel został osiągnięty.

**Adresat:**

Bezpośrednimi beneficjentami projektu są niepełnosprawni mieszkańcy Rudy Śląskiej.

**Realizator projektu:**

- ośrodki wsparcia,
- organizacje pozarządowe,
- placówki oświatowe,
- miejskie jednostki organizacyjne.

Koordynatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych.

**Etapy realizacji projektu:**

W Dziennym Domu „Senior-Wigor” w dniach 7.03.2023 i 10.05.2023 r zorganizowano spotkania dla potencjalnych organizatorów imprez: instytucji miejskich, placówek oświatowych, ośrodków wsparcia, organizacji pozarządowych, które na co dzień wspierają osoby z niepełnosprawnościami. W trakcie spotkań ustalono termin i harmonogram obchodów Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami.

XIX Tydzień Godności Osób z Niepełnosprawnościami odbył się w dniach od 29.05.2023r. do 07.06.2023 r. W ramach obchodów odbyły się następujące wydarzenia:

**29.05.2023 (poniedziałek)**

**1. DPS „Św. Józef” w Kochłowicach**

Msza św. w Sanktuarium w Kochłowicach

Przejście barwnym korowodem do DPS „Św. Józefa” gdzie nastąpiło przekazanie kluczy do Bram Miasta przedstawicielom Osób z niepełnosprawnościami.

Przejazd do Restauracji „Omega” gdzie zaproszeni goście brali udział w programie artystycznym - Koncert Muzyki Klasycznej przygotowanym przez DPS „Św. Józef”.

#### 30.05.2023 (wtorek)

1. Zespół Szkół nr 7 wraz ze Stowarzyszeniem „Nasza Siódemka” piknik w ruinach zamku rudzkich oraz domu Karola Goduli w Rudzie Śląskiej - Rudzie pt. „Majówka w kwiatkach”.
2. DPS „Senior” w Orzegowie - XVIII Turniej Skata i Remika.
3. Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej - „Dni otwarte”.
4. SP nr 12 Szkoła Życia-+ Stowarzyszenie „Otwarte Serca” „Bocce w ogrodzie sensorycznym - promocja zdrowego stylu życia”.

#### 31.05.2023 (środa)

1. Polski Związek Niewidomych Koło Ruda Śląska w Nowym Bytomiu - Dzień Otwarty
2. Dom Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie- „Muzyczna ścieżka sensoryczna”
3. Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej - „Dni otwarte”
4. Powiatowy Urząd Pracy Ruda Śl. Warsztaty „Kto może pracować na otwartym rynku pracy czyli jak interpretować adnotacje na orzeczeniu o niezdolności do pracy”

#### 01.06.2023 (czwartek)

1. Szkoła Podstawowa nr 13 Olimpiada specjalna organizowana przez w Sali Zgody dla szkół specjalnych oraz szkół i przedszkoli z oddziałami integracyjnymi. Ponadto zorganizowano wirtualny bieg charytatywny pod nazwą „Każdy inny, wszyscy równi”.
2. Ośrodek Święta Elżbieta - Turniej gry w warcaby
3. Powiatowy Urząd Pracy zorganizował warsztaty skierowane do podopiecznych ONSJ WTZ pt. Gry i zabawy z wykorzystaniem gier planszowych, kalamburów oraz gier słownych

#### 02.06.2023 (piątek)

1. Ośrodek Adaptacyjny dla dzieci Niepełnosprawnych w Bykowie - „Dzień otwarty”
2. Szkoła Podstawowa nr 35- „Śląska biesiada rodzinna”

#### 03.06.2023 (sobota)

1. Szkoła Podstawowa nr 13 - „Bieg charytatywny Kolorowej szarfki”
2. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku Najświętsze Serce Jezusa - „Piknik rodzinny w WTZ ( impreza zamknięta)

#### 05.06.2023 (poniedziałek)

1. Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej zorganizował następujące wydarzenia:



- a. Dzień z doradcą zawodowym (profesjonalne cv, indywidualne konsultacje dokumentów aplikacyjnych),
  - b. Dzień z doradcą zawodowym (predyspozycje zawodowe a niepełnosprawność - analiza predyspozycji zawodowych w oparciu o testy wykorzystywane w doradztwie zawodowym),
  - c. Tworzenie kreatywnej gry o zawodach - warsztaty artystyczne skierowane do podopiecznych ONSJ.
2. Miejskie Przedszkole nr 12 z oddziałami integracyjnymi - „Festiwal artystyczno-wokalny do-re-mi” odbywający się w Miejskim Centrum Kultury (Śląskim Teatrze Impresaryjnym)
  3. Rudzkie Stowarzyszenie Amazonek „Relaks”-Dzień Otwarty
  4. Szkoła Podstawowa nr 15 z oddziałami integracyjnymi Turniej gier i zabaw podwórkowych

06.06.2022 (wtorek)

1. Dzienny Dom „Senior WIGOR” w Rudzie Śląskiej - Biesiada z Piosenkami
2. Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”- „Olimpiada Radości” w Halembie.
3. Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej - zajęcia dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami pt. Kreatywność i autoprezentacja

07.06.2023 (środa)

1. Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”- „Olimpiada Radości” w Halembie - zakończenie Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami
2. Szkoła Podstawowa nr 11 -Bielszowice -„Gala zakończenia TGON”

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Podniesienie statusu społecznego osób z niepełnosprawnościami.
2. Wzrost społecznej akceptacji dla zjawiska niepełnosprawności.
3. Poszerzenie niezależności i pełniejsze włączenie niepełnosprawnych mieszkańców w nurt życia lokalnych społeczności.
4. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym miasta.
5. Zaoferowanie osobom niepełnosprawnym możliwości spędzania wolnego czasu, posiadających walor rehabilitacyjny, rozwijający zainteresowania, promujący zdrowy i aktywny styl życia.
6. Wypromowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej - również wśród samych niepełnosprawnych.
7. Stworzenie płaszczyzny dla porozumienia i współpracy mieszkańców Rudy Śląskiej oraz organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Wypromowanie idei wolontariatu.

Źródło finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,



- Budżet Miasta,
- sponsorzy,
- środki własne organizatorów poszczególnych imprez.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2003r. od 2022 roku pn. Tydzień Godności Osób z Niepełnosprawnościami.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**6. Likwidacja barier transportowych; tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

**Cel projektu:**

Likwidacja barier transportowych; tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych realizowanego przez podmioty wykonujące zadania statutowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do realizowania zadań powiatu, gminy oraz fundacji, stowarzyszenia lub innej organizacji społecznej, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, a dla prowadzenia wymienionej działalności niezbędny jest środek transportu, należy stworzyć odpowiednie warunki dla zakupu lub przystosowania środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych. Cel nie został osiągnięty.

**Adresat:**

Osoby niepełnosprawne.

**Realizator projektu:**

Miasto Ruda Śląska.

**Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Projekt nie był realizowany w 2023 roku, gdyż organizacje i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych nie zgłaszały potrzeb związanych z zakupem pojazdu dostosowanego do ich przewozu.

**Termin realizacji**

Projekt realizowany od 2003r. do nadal. Projekt będzie kontynuowany zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

**7. Wsparcie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania do zadań realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

**Cel projektu:**

Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby niepełnosprawne, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier. Cel został osiągnięty.

**Adresat:**

Osoby niepełnosprawne z terenu Miasta Ruda Śląska.

**Realizator projektu:**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

1. Zainteresowanie niepełnosprawnych mieszkańców Rudy Śląskiej możliwością uzyskania dofinansowania na różne cele ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
2. Zainteresowanie organizacji pozarządowych możliwością uzyskania dofinansowania do organizowanych imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych dla osób niepełnosprawnych.
3. Akcja informacyjna w prasie lokalnej, wśród organizacji pozarządowych, przez pracowników socjalnych na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
4. Pomoc osobom niepełnosprawnym przy wypełnianiu wniosków i gromadzeniu odpowiedniej dokumentacji.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

W 2023 roku udzielono dofinansowania niepełnosprawnym mieszkańcom Rudy Śląskiej na następujące zadania:

ZADANIA	UDZIELONE WSPARCIE	
	LICZBA OSÓB	LICZBA UMÓW
UCZESTNICTWO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH	326 osób (w tym 36 dzieci i łącznie 100 opiekunów)	x
LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH	11 (w tym 0 dzieci)	11
LIKWIDACJA BARIER W KOMUNIKOWANIU SIĘ	13 (w tym 9 dzieci)	13

LIKWIDACJA BARIER TECHNICZNYCH	27	27
ZAOPATRZENIE W ŚRODKI POMOCNICZE I PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE	245 (w tym 30 dzieci)	x
ZAKUP SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO	3	3

**Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.**

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą ubiegać się o dofinansowanie na zorganizowanie imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki. W 2022 roku udzielono dofinansowania na realizację 20 imprez, w których uczestniczyło łącznie 1190 osób w tym 66 dzieci.

**Źródło finansowania:**

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- wkład własny wnioskodawcy.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od stycznia do grudnia każdego roku.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku, jeśli PFRON będzie kontynuował działania.

**8. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]**

**Cel projektu:**

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Cel został zrealizowany.

**Adresat:**

Osoby niepełnosprawne wg uprawnień określonych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

**Realizator projektu:**

Realizatorem programu jest samorząd powiatowy.

**Założenia merytoryczne:**

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane są do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:

ZADANIA	UDZIELONE WSPARCIE	
	LICZBA OSÓB	LICZBA UMÓW
<b>Moduł I</b>		
<i>Obszar A zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu</i>	1 dziecko)	1
<i>Obszar A zadanie 2 -pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu</i>	2	2
<i>Obszar A zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego</i>	1	1
<i>Obszar A zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu</i>	X	X
<i>Obszar B zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych</i>	3 (w tym 2 dzieci)	3
<i>Obszar B zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,</i>	X	X
<i>Obszar B zadanie 3 -- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,</i>	2	2
<i>Obszar B zadanie 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności</i>	1	1

(do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,		
<i>Obszar B zadanie 5-</i> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,,	X	X
<i>Obszar C zadanie 1</i> pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	2	2
<i>Obszar C zadanie 2</i> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	1	1
<i>Obszar C zadanie 3</i> pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności	5	5
<i>Obszar C zadanie 4</i> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	1	1
<i>Obszar C zadanie 5</i> pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	x)	x
<i>Obszar D</i> pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki osobie zależnej	9	12
Moduł II	28	41

**Źródło finansowania:**

- wkład własny wnioskodawcy,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

**Termin realizacji:**

Program realizowany od 2012r. do nadal. W Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych od 2014r. Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku, jeśli PFRON będzie kontynuowała działania.

**9. Rozwój Lokalnego Informatora dla Osób z Niepełnosprawnościami [C<sub>1</sub>K<sub>6</sub>]****Cel projektu:**

Budowanie świadomości społeczności lokalnej, przekazywanie informacji na temat niepełnosprawności, pomoc osobom niepełnosprawnym w dotarciu do informacji dot. aktów prawnych, procedur oraz bazy wiedzy umożliwiającej optymalne funkcjonowanie i radzenie sobie z trudnościami. Kontynuacja działalności internetowego Informatora dla Osób Niepełnosprawnych w formie fanpage <https://www.facebook.com/integra.informator>.

**Adresat:**

Osoby niepełnosprawne, społeczność lokalna, inni zainteresowani

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

Prowadzenie Portalu i jego dalszy rozwój aktualnie na portalu społecznościowym Facebook

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań** ilość osób odwiedzających portal (rocznie)- ok. 10 000 (dziesięć tysięcy) osób

**Źródło finansowania:**

środki własne

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2016r. do nadal.

Projekt będzie kontynuowany 2024 r.

## **10. Opieka wytchnieniowa**

### **Cel projektu:**

Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami.

Dzięki usługom opieki wytchnieniowej osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobami z niepełnosprawnościami dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

### **Adresat:**

Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej. Przy czym usługi opieki wytchnieniowej przysługiwały w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad osobą niepełnosprawną.

### **Realizator projektu:**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

### **Etapy realizacji projektu:**

- aplikacja o środki na realizację usług opieki wytchnieniowej,
- wyłonienie realizatora usług,
- przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków/zgłoszeń osób chcących skorzystać z usług opieki wytchnieniowej,
- rozliczanie i płatności za wykonane usług,
- sprawozdawczość

### **Osiągnięte efekty:**

- zapewnienie pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej i poczucia bezpieczeństwa zarówno osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom,
- zwiększenie możliwości opiekunów osób niepełnosprawnych w zakresie udziału w życiu społecznym, zawodowym, zadbania o własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz realizacji indywidualnych aspiracji,
- poprawa komfortu życia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

### **Wskaźniki:**

- liczba osób objętych pomocą: 45 osób sprawujące opiekę nad 44 osobami niepełnosprawnymi (w tym 9 dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności),

– liczba godzin zrealizowanych usług: 8 424 godz.

**Źródło finansowania:**

Fundusz Solidarnościowy w ramach Programu: „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023.

*Wkład własny (budżet Miasta)*

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2021 r. do nadal.

Zadanie realizowane w oparciu o środki Funduszu Solidarnościowego dostępne w ramach corocznie ogłaszanych Programów Ministerialnych - w roku 2023: Program "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2023.

Projekt będzie kontynuowany w roku 2024.

**11. Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**

**Cel projektu:**

Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

**Adresat:**

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej udzielane były dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobom niepełnosprawnym posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych.

**Realizator projektu:**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

- aplikacja o środki na realizację usług asystenckich,
- wyłonienie realizatora usług,
- przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków/zgłoszeń osób chcących skorzystać z usług asystenckich,
- rozliczanie i płatności za wykonane usługi,
- sprawozdawczość.



### **Osiągnięte efekty**

- zapewnienie pomocy w formie usług asystenta i poczucia bezpieczeństwa osobom wymagającym tej formy wsparcia,
- zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w życiu społecznym,
- zaangażowanie osób niepełnosprawnych w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji życiowej i komfortu życia,
- wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne działania i decyzje,

### **Wskaźniki:**

- liczba osób objętych pomocą: 70 (w tym 5 dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności),
- liczba godzin zrealizowanych usług: 29 209,5 godz.

### **Źródło finansowania:**

Fundusz Solidarnościowy w ramach Programu: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023. Wkład własny (budżet miasta).

### **Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2021 r. do nadal.

Zadanie realizowane w oparciu ośrodki Funduszu Solidarnościowego dostępne w ramach corocznie ogłaszanych Programów Ministerialnych - w roku 2023: Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023.

Projekt będzie kontynuowany w roku 2024.

## **12. System Wczesnego Wspomagania Rozwoju [C<sub>3</sub>K<sub>4</sub>]**

### **Cel projektu:**

Koordinacja Wczesnego Wspomagania Rozwoju:

1. Kwalifikacja i objęcie oddziaływaniem terapeutycznym dzieci z grupy zwiększonego ryzyka od momentu zdiagnozowania deficytu rozwojowego.
2. Zapobieganie nawarstwiający się z biegiem lat zaburzeniom zachowania i trudnościom wychowawczym.
3. Zapewnienie optymalnych warunków rozwoju dziecka.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dziecka.
5. Objęcie wszechstronnym wsparciem, w tym psychologicznym środowiska rodzinnego dziecka.

Cel został osiągnięty.

### **Adresat:**

Dziecko, rodzic /opiekun, środowisko, instytucje.

**Realizator projektu:**

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

- Utworzenie Bazy Danych o poszczególnych instytucjach realizujących WWR, świadczących pomoc rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności dziecka; nawiązanie współpracy i koordynacja działań wymienionych instytucji;
- Akcja informacyjna
- Realizacja działań terapeutycznych

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań** (przy wskaźnikach podać np. liczbę szkoleń, liczbę rodzin, ilość osób tj. uwzględnić te wskaźniki, które zostały określone w projekcie/programie):

**Liczba wydanych opinii WWR - 337**

**Liczba dzieci objętych WWR: 35**

**Liczba dzieci objętych działaniami WOKRO (Wiodący Ośrodek Koordynująco-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy) - 173**

**718 konsultacji psychologiczno-pedagogiczno-logopedycznych dla dzieci do 3 roku życia**

**1675 konsultacji dla dzieci w wieku przedszkolnym.**

Nadal kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Adaptacyjnym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej na mocy podpisanego porozumienia. Zapewniło ono możliwość realizacji rehabilitacji ruchowej na terenie w/w placówki dla najbardziej potrzebujących dzieci.

Kontynuowano także współpracę ze Szkołą Podstawową nr 11 Specjalną w zakresie poszerzenia usług terapeutycznych dla dzieci objętych w w/w placówce wczesnym wspomaganiem rozwoju.

Program został rozpropagowany w ubiegłych latach. Jest znany w środowisku lokalnym. Dzieci są na bieżąco kierowane do skorzystania z programu głównie przez placówki medyczne oraz oświatowe.

**Źródło finansowania:**

Środki własne Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Subwencja celowa MEiN

**Termin realizacji:**

Od 2009 do 2026. Kontynuacja działania WOKRO do 2026 roku po podpisaniu porozumienia z MEiN w kwietniu 2022 roku.

### **13. Wieloaspektowa opieka nad dzieckiem z zaburzeniami mowy, głuchym, niedosłyszającym, niedowidzącym i niewidomym [C<sub>3</sub>K<sub>4</sub>]**

#### **Cel projektu:**

Pełna integracja dzieci niepełnosprawnych (z zaburzeniami mowy, niesłyszających, niedosłyszających, niewidomych, niedowidzących) w szkole masowej w oparciu o kompleksową opiekę w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

#### **Adresat:**

Uczniowie, dzieci z zaburzeniami mowy, niedosłyszające, niedowidzące, rodzice i nauczyciele.

#### **Realizator projektu:**

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Rudzie Śląskiej.

#### **Etapy realizacji projektu:**

Poszczególne działania są podejmowane równolegle w zależności od bieżących potrzeb dziecka, czy osób z nim pracujących. Dotyczy to:

- diagnozy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej
- konsultacji z rodzicami i osobami pracującymi z dziećmi z wadą słuchu, wzroku lub wymowy
- instruktażu dla rodziców i nauczycieli
- terapii (indywidualnej lub grupowej) logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej i treningów EEG -Biofeedback,
- badania przesiewowe programem „Słyszę”, „Widzę”, „Mówię”
- zajęcia grupowe na terenie szkół (charakter integracyjny, edukacyjny, terapeutyczny)
- obserwacja dzieci na terenie szkół, w klasach integracyjnych i masowych,
- grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych (spotkania raz w miesiącu) - połączone z działaniami psychoedukacyjnymi i warsztatowymi.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań (przy wskaźnikach podać np. liczbę szkoleń, liczbę rodzin, ilość osób tj. uwzględnić te wskaźniki, które zostały określone w projekcie/programie):**

Wydane orzeczenia: Dzieci słabosłyszące i niesłyszące: 121

Dzieci słabowidzące i niewidzące: 63

Dzieci z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją: 165

Przesiewowe badania wzroku i słuchu: 496

Zajęcia grupowe dla dzieci: 31 szkół/ 1752 uczniów.

#### **Źródło finansowania:**

Środki własne w ramach etatów pracowników Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Środki szkół - lokale, media.

**Termin realizacji:**

Od 2009 do nadal

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**14. Dzień Wiedzy o Autyzmie w ramach Światowego Dnia Autyzmu [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]****Cel projektu:**

Propagowanie wiedzy na temat autyzmu, poszerzenie warsztatu pracy specjalistów pracujących z osobami autystycznymi, wsparcie i psychoedukacja rodziców, społeczności lokalnej, integracja środowiska osób zajmujących się wychowaniem, edukacją i terapią osób autystycznych. Cel zrealizowany częściowo. W roku 2021 obchody miały charakter szkolny i odbyły się w postaci akcji informacyjnej.

**Adresat:**

Nauczyciele, rodzice dzieci autystycznych, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

W dniu 28.03.2023r w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rudzie Śląskiej przy ul. Dworcowej 33 odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Świadomości Autyzmu połączone z otwarciem wystawy prac ucznia szkoły ze spektrum autyzmu oraz panel ze specjalistami „Autyzm - człowiek w centrum” W trakcie panelu odbyły się:

- Mini wykład na temat „komunikacji alternatywnej” i wspomagającej bez symboli, segregatora czy tabletu „AAC bez narzędzi. Prowadząca: Aleksandra Adamczyk.
- Spotkanie autorskie z Joanną pedagogiem specjalnym, doktorem nauk społecznych, prezesem zarządu Fundacji Prodeste, autorką książek "Nie jestem kosmitą. Mam zespół Aspergera", "Człowiek w spektrum autyzmu. Podręcznik pedagogiki empatycznej", "Jarzmo. Spektrum przemocy"

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań**

Akcja objęła rodziny podopiecznych szkoły (80 osób), nauczycieli i pracowników szkoły, osoby chętne (50 osób).

**Źródło finansowania:**

- środki ze Stowarzyszenia Otwarte Serca,

- środki z Rady Rodziców,
- środki własne.

**Termin realizacji:**

28.03.2023 r.. Projekt realizowany od 2015r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**15. Festiwal „Jesienne klimaty” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

- zaprezentowanie działalności artystycznej osób niepełnosprawnych,
- wymiana doświadczeń,
- integracja ze środowiskiem,
- kształtowanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,
- przełamywanie barier związanych z niepełnosprawnością.

Cele zostały nie osiągnięte. Impreza cykliczna odbywa się co 2 lata

**Adresat:**

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną z Rudy Śląskiej i miast ościennych.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śl., Miejskie Centrum Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śl.

**Etapy realizacji projektu:**

- sprawy organizacyjne (określenie terminu i miejsca imprezy, przesłanie zawiadomień),
- przygotowanie zaplecza (sprawy techniczne, przygotowanie dekoracji, dyplomów, nagród, poczęstunek i inne),
- realizacja Festiwalu według harmonogramu,
- podsumowanie.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Uczestnikami festiwalu byli uczniowie placówek dla osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu Rudy Śląskiej i okolicznych miast. Przewidujemy przyznanie nagród w kategoriach muzyka, taniec, teatr oraz w konkursie plastycznym.

**Źródło finansowania:**

Miasto Ruda Śl., Miejskie Centrum Kultury im. H. Bisty, Stowarzyszenie „Otwarte Serce” działające przy Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza, Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śl.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany cyklicznie, co 2 lata od 2006r. do nadal. W roku 2023 nie odbył się, Poprzednia edycja festiwalu odbyła się 18 października 2022 r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**16. Integracja - „Wspólnie poznajemy świat” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

Wszechstronny rozwój i przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do codziennego życia poprzez:

- kształtowanie tolerancji, wrażliwości, wyrozumiałości, otwartości i zrozumienia dla innych.
- wspieranie we wszystkich strefach rozwojowych.
- indywidualizacja potrzeb i możliwości każdego dziecka.
- integracja ze środowiskiem lokalnym.
- nawiązanie współpracy pomiędzy placówkami do których uczęszczają dzieci niepełnosprawne.

Cele w okresie realizacji projektu zostały osiągnięte.

**Adresat:**

Nauczyciele i dzieci niepełnosprawne z Miejskiego Przedszkola nr 47 z Oddziałami integracyjnymi w Rudzie Śląskiej oraz specjaliści i dzieci z Ośrodka Adaptacyjnego w Rudzie Śląskiej.

**Realizator projektu:**

Nauczyciele i dzieci niepełnosprawne z Miejskiego Przedszkola nr 47 z Oddziałami integracyjnymi w Rudzie Śląskiej oraz specjaliści i dzieci z Ośrodka Adaptacyjnego w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

Współpraca z Ośrodkiem Adaptacyjnym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej została rozpoczęta od zaproszenia podopiecznych wyżej wymienionej placówki na uroczyste obchody Europejskiego Tygodnia Autyzmu. Od tamtej pory kontakty odbywają się systematycznie. Ze spotkań narodziła się ściślejsza współpraca z wychowankami i opiekunami Ośrodka Adaptacyjnego. Zajęcia i zabawy integrujące wszystkie dzieci odbywały się na terenie przedszkola i Ośrodka Adaptacyjnego. Spotkania integracyjne odbywają się zwykle raz w miesiącu. Dzieci uczestniczyły we wspólnych koncertach, kolędowaniu, Filharmonii Przedszkolaka oraz w obchodach Europejskiego Tygodnia Autyzmu.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Dostrzeganie specjalnych potrzeb edukacyjnych dziecka z niepełnosprawnością,  
Pełniejsza stymulacja rozwoju, aktywności i samodzielności dziecka niepełnosprawnego poprzez stosowanie różnorodnych metod pracy,  
Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat autyzmu i innej niepełnosprawności,  
Rozwinięcie wiedzy na temat sposobu nawiązywania prawidłowej relacji pomiędzy dziećmi,  
Integracja dzieci uczęszczających do różnych placówek.

W ramach projektu odbyło się 7 spotkań i brało w nich udział 58 dzieci. W grudniu 2023 odbyło się spotkanie w MP 47 z okazji Europejskiego Tygodnia Autyzmu.

**Źródło finansowania:**

Środki własne.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od stycznia do grudnia 2023 r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

**17. Jaselka integracyjne [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

Kultywowanie tradycji wystawiania jasełek, integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i pełnosprawnych uczniów szkół, umożliwienie zaprezentowania przez uczniów swoich umiejętności oraz przygotowanie przedstawienia jasełek integracyjnych. Cele zostały osiągnięte

**Adresat:**

Uczestnicy przedstawienia, ich rodziny oraz zaproszeni uczniowie szkół.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, Szkoła Podstawowa nr 13, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 14, Szkoła Podstawowa nr 11, Szkoła Podstawowa nr 22, Szkoła Podstawowa nr 17, Miejskie Przedszkole nr 30 w Rudzie Śląskiej, Zespół Szkół nr 5, Zespół Szkół Publicznych „Don Bosko”.

**Etapy realizacji projektu:**

Wyłonienie i opracowanie odpowiedniego scenariusza, zaproszenie nauczycieli poszczególnych szkół do współpracy, wyłonienie uczniów do udziału w przedstawieniu, podział ról, wspólne próby, przygotowanie zaproszeń dla gości, wystawienie Jasełek.

**Osiągnięte efekty:**

W przedstawieniu wzięło udział około 50 osób, a widownia składająca się z rodzin i zaproszonych gości ok. 200 osób.

**Źródło finansowania:**

Własne, pozyskiwanie sponsorów.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2015r. do nadal. 11.01.2023 roku odbyła się prezentacja przedstawienie na scenie Miejskiego Domu Kultury w Bielszowicach.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

**18. Konkurs plastyczny dla dzieci z niepełnosprawnością - „Świąteczne inspiracje” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

1. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych dzieci.
2. Rozbudzanie zainteresowań tradycjami świąt Bożego Narodzenia.
3. Rozwijanie wrażliwości oraz umiejętności dostrzegania wartości estetycznych.
4. Upowszechnianie twórczych osiągnięć dzieci.
5. Integracja dzieci uczęszczających do różnych placówek.

Cele zostały w pełni osiągnięte.

**Adresat:**

Dzieci niepełnosprawne rudzkich placówek oświatowych.

**Realizator projektu:**

Nauczyciele Miejskiego Przedszkola nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej jest placówką zapewniającą wieloobszarowy rozwój dziecka z niepełnosprawnością poprzez realizację specjalistycznych zajęć terapeutycznych.

Podczas zajęć kładziony jest duży nacisk na rozwijanie funkcji manualnych poprzez wykorzystanie różnorodnych technik plastycznych. Zajęcia tego typu stymulują rozwój małej motoryki, prócz tego dostarczają wielu pozytywnych emocji oraz pozwalają osiągnąć dzieciom poczucie sukcesu. Potrzeba rozwijania zainteresowań i uzdolnień artystycznych dzieci zaowocowała inicjatywą zorganizowania konkursu plastycznego.

Zaproszenie do udziału w konkursie wybranych placówek realizujących kształcenie specjalne dzieci w wieku przedszkolnym. Warunkiem uczestnictwa jest przesłanie lub osobiste dostarczenie prac plastycznych o tematyce świątecznej wraz z kartami zgłoszeń. Uczestnicy mieli za zadanie wykonać



stroik świąteczny. Prace zostały ocenione przez niezależne jury. Prace ocenione zostały w jednej kategorii wiekowej: Przedszkola.

Wszystkim autorom zgłoszonych prac jury przyznało 1 miejsce, gdyż wszystkie prace były na bardzo wysokim poziomie, zachwycaly kolorystyką, różnorodnością i pomysłowością. Wszystkim uczestnikom konkursu wręczono również symboliczne upominki, które odebrane zostały przez opiekunów.

#### **Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

1. Nawiązanie współpracy między placówkami realizującymi kształcenie specjalne.
2. Integracja dzieci podczas uroczystego zakończenia konkursu.
3. Wzbudzenie zainteresowania tematyką świąt Bożego Narodzenia.
4. Wzbogacenie wiedzy dzieci na temat Świąt Bożego Narodzenia.
5. Stworzenie dzieciom możliwości doświadczenia działania twórczego z wykorzystaniem różnorodnych technik plastycznych.

W projekcie brało udział 17 dzieci z 6 placówek oświatowych - Miejskiego Przedszkola nr 37, , Miejskiego Przedszkola nr 43 i Miejskiego Przedszkola nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi, Ośrodka Adaptacyjnego, oddziały przedszkolne Szkoły Podstawowej nr 35 i Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej.

#### **Źródło finansowania:**

Środki własne.

#### **Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2013r. do nadal.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 roku.

### **19. Likwidacja barier architektonicznych w Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

#### **Cel projektu:**

Utworzenie boiska, podjazdu dla autobusów i podjazdu dla wózków w ramach likwidacji barier architektonicznych w Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej. Cel projektu nie został zrealizowany.

#### **Adresat:**

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, dzieci uczęszczające na zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju, absolwenci szkoły, rodzice oraz uczniowie szkół i przedszkoli miasta Ruda Śląska.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

1. Powstanie grupy osób zaangażowanych w utworzenie przedsięwzięcia.
2. Wystąpienie do Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta z prośbą o zabezpieczenie środków na przygotowanie koncepcji zagospodarowania terenu.
3. Utworzenie ogólnej koncepcji zagospodarowania.
4. Przeprowadzenie inwestycji.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

W ramach realizacji projektu grupa zaangażowanych osób złożyła projekt „Wszystkie dzieci zasługują na radość z zabawy - Strefa Aktywnego Wypoczynku i Integracji dla wspólnych działań osób niepełnosprawnych i sprawnych w każdym wieku”. Projekt został zweryfikowany negatywnie.

W dniu 18 grudnia 2023 roku do Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego złożono wniosek pt.: *„Roboty budowlane służące rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej Nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej - Dostosowanie infrastruktury w Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych”*. Wniosek oczekuje na rozpatrzenie.

**Źródło finansowania:**

- Budżet Miasta Ruda Śląska,
- pozyskane środki pozabudżetowe.

**Termin realizacji:**

Projekt będzie realizowany do uzyskania założonych efektów w ramach pozyskanych środków.

**20. Ogród sensoryczny [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]****Cel projektu:**

Cel projektu częściowo nie został zrealizowany z powodu pandemii. W roku 2023 w naszym ogrodzie kontynuowane były różnorodne zajęcia dla naszych uczniów. W zależności od możliwości uczniów polegały one na biernym lub czynnym uczestnictwie w zajęciach hortiterapii. Uczniowie rozwijali swoje zmysły słuchu, węchu, smaku i zapachu, poznawali kolory, kształty i faktury roślin, wiosną przygotowywali sadzonki roślin, później je sadzili i pielęgowali, odchwaszczali ogród i dosadzali nowe rośliny, korzystali z dojrzewających owoców i spożywali je w różnej postaci świeżej lub samodzielnie przetworzonej w pracowni gospodarstwa domowego.

Cały czas trwały prace polegające na utrzymaniu, porządkowaniu i rozwijaniu ogrodu.

Zostały wykonane ozdoby i ścieżki z kamieni, nasadzono nowe rośliny.

**Adresat:**

SP 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, podopieczni innych placówek, mieszkańcy

**Realizator projektu:**

Nauczyciele i uczniowie szkoły, pracownicy

**Etapy realizacji projektu:**

Systematyczne prowadzenie zajęć z uczniami. Opieka pracowników nad ogrodem przez cały czas.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

W projekcie uczestniczyli wszyscy uczniowie i pracownicy szkoły, Posadzono nowe rośliny, Pozyskano ziemię ogrodową i kamienie dekoracyjne.

**Źródło finansowania:**

środki własne, granty, praca pracowników szkoły.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2014r. do nadal.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**21. Organizacja wyjazdu dla uczniów i absolwentów Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza w konwencji obozu harcerskiego [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

Integracja ze środowiskiem osób pełnosprawnych, uspołecznianie i usamodzielnianie uczniów Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej i absolwentów w formie obozu harcerskiego. Cel został osiągnięty

**Adresat:**

Uczniowie i absolwenci Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej z niepełnosprawnością oraz pełnosprawni harcerze i zuchy Hufca Ruda Śląska

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, Hufiec ZHP Ruda Śląska, I Rudzki Grunwaldzki Szczep gromad i Drużyn Nieprzetartego Szlaku im J. Korczaka (działający w szkole), Chorągiew Śląska w Katowicach.

**Etapy realizacji projektu:**

- gromadzenie środków,
- przygotowanie i zatwierdzenie programu poprzez Hufiec Ruda Śląska,
- pozyskanie kadry, która zaopiekuje się uczestnikami nieodpłatnie w ramach wolontariatu ze względu na brak środków w Gminie,
- realizacja obozu,
- rozliczenie obozu przez kwatermistrza w Chorągwi oraz Szczepową

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Obóz odbył się zgodnie z planem w dniach 24.06.2023 do 02.07.2023r. w Ośrodku Harcerskim Hufca Ruda Śląska w Kuźnicy. W ramach obozu odbywały się stałe zaplanowane rywalizacje obejmujące czystość, samodzielność, zasady poruszanie się w terenie, elementy samarytanki itp. Ponadto odbyło się spotkanie z miejscową Policją oraz Sanepidem kontrola covidowa- celem edukacji uczestników (16 osób) i kadry (4 osoby).

**Źródło finansowania:**

- sponsoring pozyskany przez instruktorów Hufca,
- wkład własny rodziców,
- wkład własny nauczycieli.

**Termin realizacji:**

24.06.2023 do 02.07.2023r. Ośrodek Harcerski Hufca Ruda Śląska w Kuźnicy.

Program będzie kontynuowany w 2024 pod warunkiem pozyskania środków finansowych na jego realizację i płace instruktorów, którzy już kilka lat z rzędu opiekowali się uczestnikami nie otrzymując wynagrodzenia.

**22. Organizacja imprezy integracyjnej: „Święty Łukasz Kołęduje” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]****Cel projektu:**

Integracja środowiska niepełnosprawnych uczniów, ich rodzin oraz nauczycieli, kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych. Cel został zrealizowany.

**Adresat:**

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza, środowisko rodzinne tych osób, nauczyciele/opiekunowie.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

- przygotowanie i wdrożenie do udziału we wspólnym, rodzinnym i szkolnym, celebrowaniu świąt Bożego Narodzenia, tradycji i obyczajów świątecznych,
- przygotowanie występów,
- przygotowanie krótkich relacji filmowych w ramach oddziałów klasowych
- udostępnienie zebranego materiału na platformie internetowej

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań**

W realizacji projektu wzięły udział rodziny podopiecznych (103) i pracownicy szkoły (80).

**Źródło finansowania:**

Środki Rady Rodziców działającej w Szkole Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, ze Stowarzyszenia „Otwarte Serca”, środki własne.

**Termin realizacji:**

Impreza - 18 grudnia 2023r.

Przygotowanie do Kolędowania - listopad, grudzień 2023.

Jak co roku w okresie przedświątecznym w naszej Szkole odbyło się Wielkie Kolędowanie.

Dzięki zaangażowaniu przedszkolaków, uczniów i pracowników Szkoły stworzyliśmy wzruszające, niezapomniane świąteczne widowisko. Uroczystość rozpoczęła się wniesieniem Świątelka Betlejemskiego. Po złożeniu życzeń przez dyrektora placówki, rozpoczęła się część artystyczna.

Każdy uczeń zaprezentował swój talent - dzieci tańczyły, śpiewały, grały na instrumentach. Usłyszeliśmy wiele znanych świątecznych piosenek, kolęd i pastorałek. Dla gości przygotowaliśmy poczęstunek z pachnącą Świętami herbatką. Spotkanie zakończyliśmy wspólnym kolędowaniem. Na koniec spotkania każdy z gości otrzymał ręcznie wykonany świąteczny lampion, w którym mógł zabrać do domu Betlejemskie Światło. Projekt będzie kontynuowany.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**23. „Żyjmy zdrowo” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]****Cel projektu:**

- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów,
- poszerzanie umiejętności i wiadomości na temat pierwszej pomocy,
- propagowanie idei sportu w czasie wolnym,
- utrwalanie nawyków higienicznych,
- profilaktyka wad postawy,
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
- pogłębianie umiejętności wykorzystywania naszych sił fizycznych i psychicznych,

- kształtowanie postawy pozytywnego myślenia jako ważnego aspektu dbałości o zdrowie.

Cel nie został osiągnięty.

**Adresat:**

Uczniowie szkół specjalnych.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 11 w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

1. Przygotowanie projektu na dany rok szkolny.
2. Przeprowadzenie projektu.
3. Sprawozdanie z przebiegu projektu.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Projekt nie był realizowany w 2023 roku

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2015r. W roku 2023 projekt „Żyjmy zdrowo” nie został zrealizowany. Projekt został zmodyfikowany i w kwietniu 2023 roku odbył się Międzyszkolny turniej ekologiczny „Jesteśmy częścią środowiska. W 2024 roku będzie kontynuowany pn. Międzyszkolny turniej ekologiczny „Jesteśmy częścią środowiska.

**24. Obchody Światowego Dnia Autyzmu [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

- propagowanie wiedzy na temat autyzmu,
- uświadamianie uczniów i rodziców na temat autyzmu,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z autyzmem i ich rodzin,
- integracja dzieci i młodzieży z osobami autystycznymi,
- zwrócenie uwagi na potrzebę większej empatii i tolerancji dla odmiennych możliwości i potrzeb osób ze spektrum autyzmu

Zaplanowane cele zostały osiągnięte.

**Adresat:**

Uczniowie oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej nr 35 Specjalnej, rodzice, nauczyciele.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 35 Specjalna w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

W roku szkolnym 2022/2023 obchody Światowego Dnia Autyzmu odbyły się na 3 kwietnia 2023 r. Pod koniec marca został ogłoszony konkurs plastyczny pod hasłem: „Pomaluj świat na niebiesko - bliżej autyzmu”. Uczniowie i pracownicy szkoły zostali poproszeni aby 1 kwietnia ubrali się na niebiesko, uczniowie zostali zaangażowani w dekorację szkoły niebieskimi balonami i żarówkami na znak naszej solidarności z osobami ze spektrum autyzmu.

W grupach przedszkolnych przeprowadzono zabawy sensoryczne. W klasach zostały przeprowadzone pogadanki, projekcja filmu „Autyzm wprowadza zmysły w błąd”.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Akcja informacyjna (filmy edukacyjne, wykonane przez uczniów plakaty wyrażające ich solidarność z osobami ze spektrum autyzmu, zabawy sensoryczne) spowodowała większe zwrócenie uwagi na problemy osób dotkniętych autyzmem, podniosła się świadomość uczniów i ich rodzin na temat autyzmu.

**Źródło finansowania:**

Środki własne Szkoły Podstawowej nr 35 Specjalnej w Rudzie Śląskiej.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany cyklicznie od 2016r. W 2023 roku obchody trwały od 28 marca do 3 kwietnia. Projekt będzie kontynuowany w 2024r.

**25. Sprawni - niepełnosprawni budowa sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]**

**Cel projektu:**

- Dostosowanie warunków nauki do niepełnosprawności uczniów,
- Rozwinięcie oferty rehabilitacji dla uczniów niepełnosprawnych,
- Wykorzystanie obiektu sportowego do promowania kultury fizycznej wśród mieszkańców dzielnicy,
- Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze fizycznej.

Częściowo zrealizowane cele: Dostosowanie warunków nauki do niepełnosprawności uczniów

**Adresat:**

- Uczniowie niepełnosprawni Zespołu Szkół nr 7 w Rudzie Śląskiej,
- Społeczność lokalna dzielnicy Ruda.

**Realizator projektu:**

Miasto Ruda Śląska/ Zespół Szkół nr 7.

**Etapy realizacji projektu:**

I etap - 2015 - wykonanie projektu budowlanego

2016 - wykonanie kosztorysu

2016 - uzyskanie zgody na budowę

II etap 2017 - budowa obiektu sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym - budowa wstrzymana, ze względu na brak środków na sfinansowanie inwestycji. dalsze prace uwarunkowane są sytuacją finansową miasta.

III etap kontynuacja budowy sali gimnastycznej uzależniona jest od decyzji miasta.

**Osiągnięte efekty wskaźniki realizacji działań:** Projekt w 2023 roku nie był realizowany z uwagi na brak finansowania.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2015r. kontynuacja i zakończenie projektu uzależnione od decyzji Miasta i pozyskanych środków finansowych do 2025 r.

**26. Bieg „Otwartych Serc” [C<sub>5</sub>K<sub>8</sub>]****Cel projektu:**

Bieg charytatywny na rzecz podopiecznych Stowarzyszenia "Otwarte Serca" w Rudzie Śląskiej.  
Cel nie został osiągnięty.

**Adresat:**

Podopieczni Stowarzyszenia "Otwarte Serca", uczniowie Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej, społeczność lokalna miasta Ruda Śląska.

**Realizator projektu:**

Stowarzyszenie "Otwarte Serca" w Rudzie Śląskiej, nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

- Spotkanie organizacyjne Zarządu Stowarzyszenia "Otwarte Serca" z dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. św. Łukasza w Rudzie Śląskiej,
- Wystanie zaproszeń do rodziców uczniów SP 12 oraz podopiecznych Stowarzyszenia,
- Zaproszenia dla grup biegowych z woj. śląskiego, zaproszenie gości specjalnych,



- Przygotowanie wydarzenia pod kątem zgody na użytkowanie dróg w sposób szczególnie, zabezpieczenia ruchu przez Straż Miejską, podział organizacyjny stanowisk.
- Przeprowadzenie imprezy.

#### **Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Nie zostały osiągnięte zaplanowane rezultaty

#### **Źródło finansowania:**

Wpłaty uczestników na bieg wg regulaminu zapisów na Bieg Otwartych Serc, środki własne oraz przekazane od darczyńców, nagrody i darowizny.

#### **Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2019 r. do nadal. W 2023 roku edycja biegu nie odbyła się.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

### **27. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej (IV) [C<sub>6</sub>K<sub>1</sub>]**

#### **Cel projektu**

Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej jako bezrobotni.

Cel nie został osiągnięty projekt zakończony w 2022 roku

Celem dodatkowym były działania związane z realizacją zadania zgodnie z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Cel nie został osiągnięty, projekt zakończony w 2022 roku.

#### **Adresat:**

356 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej powyżej 30 roku życia, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- a) osoby powyżej 50 roku życia,
- b) kobiety,
- c) osoby niepełnosprawne,
- d) osoby długotrwale bezrobotne,
- e) min. 50% osób posiadających niskie kwalifikacje.

Dodatkowo 756 osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19.

#### **Realizatorzy projektu:**

**Etapy realizacji projektu:**

1. Rekrutacja uczestników projektu.
  2. Realizacja działań zaplanowanych w projekcie zgonie z opracowanym Indywidualnym Planem Działania, obejmujących:
    - realizację staży,
    - realizację refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
    - pośrednictwo pracy lub doradztwo zawodowe,
    - wypłatę jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
    - prace interwencyjne,
    - szkolenia zawodowe.
- oraz Instrumenty dofinansowania.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań** (przy wskaźnikach podać np. liczbę szkoleń, liczbę rodzin, ilość osób tj. uwzględnić te wskaźniki, które zostały określone w projekcie/programie):

1. Objęcie wsparciem 386 osób bezrobotnych.
2. Objęcie wsparciem 117 osób długotrwale bezrobotnych.
3. Objęcie wsparciem 28 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.
4. Objęcie wsparciem 48 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.
5. Objęcie wsparciem 270 osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.
6. 118 osób otrzymało bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej.
7. Utworzenie 118 nowych miejsc pracy w związku z otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej
8. Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 - 756 osób (443k/313m);
9. Wartość wydatków kwalifikowanych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 - 2 395 030,08 zł.

**Źródło finansowania:**

Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Budżet projektu: 7 065 105,63 zł

na 2019 r. - 1 238 981,41 zł

na 2020 r. - 3 467 523,37 zł

na 2021 r.- 1 152 230,19 zł

na 2022 r. - 1 206 370,66 zł

**Termin realizacji:**

01.01.2019- 31.12.2022.

Projekt w 2023 roku nie był realizowany w tej formie, zakończony został w 2022 roku. W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy pozyskał środki na dofinansowanie i w dniu 28.09.2023 podpisał umowę o dofinansowanie projektu pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej”, który będzie kontynuowany w 2024 roku.

## **28. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska (V) C<sub>6</sub>K<sub>2</sub>**

### **Cel projektu**

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska.

Cel nie został osiągnięty, projekt zakończony w 2022 roku.

### **Adresat:**

195 osób bezrobotnych (108k/87m), spełniające łącznie poniżej wskazane kryteria kwalifikowalności:

1. osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej,
2. w wieku 18-29 lat,
3. 60% uczestników projektu spełniających warunki znajdujące się w definicji NEET.

Wśród uczestników były osoby znajdujące się w trudnej sytuacji (niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne oraz o niskich kwalifikacjach).

### **Realizatorzy projektu:**

Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

### **Etapy realizacji projektu:**

1. Rekrutacja uczestników,
2. Opracowanie Indywidualnego Planu Działania,
3. Pośrednictwo pracy,
4. Poradnictwo zawodowe,
5. Staże,
6. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
7. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
8. Prace interwencyjne,
9. Szkolenia.

### **Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

1. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - 205 osób (122k/83m),
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - 47 (32k/15m),

3. Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 4 (1k/3m).

**Źródło finansowania:**

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

**Budżet projektu:** 2 837 784,96 zł

na 2021 r. - 1 530 247,66 zł

na 2022 r. - 1 307 537,30 zł

**Termin realizacji:**

01.01.2021-31.12.2022.

Projekt w 2023 roku nie był realizowany w tej formie, zakończony został w 2022 roku. W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy pozyskał środki na dofinansowanie i w dniu 28.09.2023 podpisał umowę o dofinansowanie projektu pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej”, który będzie kontynuowany w 2024 roku.

**29. Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej C<sub>6</sub>K<sub>1</sub>**

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”

**Cel projektu:**

Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej jako bezrobotni.

**Adresat:**

217 osób bezrobotnych (120k/97m), zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej, w tym:

- a. 162 osoby (88k/74m) w wieku powyżej 30 roku życia,
- b. 55 osób młodych (32k/23m) w wieku 18-29 lat, w tym 35 os.(20k/15m) spełniających warunki zawarte w definicji NEET

ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- kobiety,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby długotrwale bezrobotne,

- osoby posiadające niskie kwalifikacje.

**Realizatorzy projektu:**

Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

**Etapy realizacji projektu:**

1. Rekrutacja uczestników projektu.
2. Realizacja działań zaplanowanych w projekcie zgonie z opracowanym Indywidualnym Planem Działania, obejmujących:
  - realizację staży,
  - realizację refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
  - pośrednictwo pracy lub doradztwo zawodowe,
  - wypłatę jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
  - realizację prac interwencyjnych,
  - realizację szkoleń.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

1. Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w programie - 114 (80k/34m);
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - 4 (2k/2m);
3. Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 3 (1k/2m);
4. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia objętych wsparciem w programie - 11 (8k/3m);
5. Liczba osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - 74 (47k/27m),
6. Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej - 36 (20k/16m).

**Źródło finansowania:**

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Budżet projektu: 2 850 599,28 zł, w tym:

na 2023 r.: 1 440 508,73 zł

na 2024 r.: 1 410 090,55 zł

**Termin realizacji:**

01.01.2023- 31.12.2024

Umowa o dofinansowanie projektu podpisana w dniu 28.09.2023 r.

### **30. Regionalny Turniej Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych [C<sub>9</sub>K<sub>2</sub>]**

**Cel projektu:**

Integracja ze środowiskiem lokalnym, integracja środowiska osób niepełnosprawnych, wdrażanie zasad zdrowej, sportowej rywalizacji, gry fair play wśród zawodników.

Cel nie został zrealizowany, turniej nie odbył się.

**Adresat:**

Uczniowie i nauczyciele Szkół Specjalnych i Szkoły Podstawowej nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 12 Specjalna im. Św. Łukasza; Klub Olimpiad Specjalnych „Łukaszki” przy Szkole Podstawowej Nr 12 Specjalnej im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Brak

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2010r. Projekt zastąpił realizowany do 2019 roku projekt „Regionalny Turniej Tenisa Stołowego Olimpiad Specjalnych”. W roku 2023 turniej nie odbył się. Organizacja turnieju została zawieszona do odwołania.

### **31. Turniej piłki nożnej Szkół Specjalnych Rudy Śląskiej i miast ościennych [C<sub>9</sub>K<sub>2</sub>]**

**Cel projektu:**

- Dbłość o własne zdrowie i zdrowie innych,
- Propagowanie wśród młodzieży zdrowego stylu życia,
- Integrowanie uczniów różnych szkół i środowisk,
- Rywalizacja uczniów na zdrowych zasadach,
- Stworzenie szansy występu na zawodach sportowych uczniów z problemami motorycznymi

Cel został zrealizowany częściowo.

**Adresat:**

Uczniowie i nauczyciele szkół specjalnych województwa śląskiego.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 35.

**Etapy realizacji projektu:**

Przygotowania do realizacji projektu trwały od października. Nauczyciele odpowiedzialni za wykonanie zadania ustalili dogodny termin zgodny z realizacją planu nauczania. Został opracowany regulamin zawodów. Wykonano i rozestano do zaprzyjaźnionych szkół zaproszenia. Zwrócono się do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji o pomoc w zorganizowaniu nagród i obsady sędziowskiej. Uczniowie rozpoczęli przygotowania do udziału w projekcie pod kątem merytorycznym i sprawnościowym.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Pomysł realizacji imprezy spotkał się z pozytywnym zainteresowaniem zarówno ze strony uczniów jak i nauczycieli szkół specjalnych województwa śląskiego.

**Źródło finansowania:**

Środki własne.

**Termin realizacji:**

Projekt realizowany od 2010r. Termin realizacji projektu 13.01.2023 r.

Projekt będzie realizowany W 2024 roku

**32. Olimpiada Zdrowia [C<sub>9</sub>K<sub>2</sub>]****Cel projektu:**

- Dbłość o własne zdrowie i zdrowie innych,
- Propagowanie wśród młodzieży zdrowego stylu życia,
- Integracja uczniów różnych szkół i środowisk,
- Sprawdzenie wiedzy i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej,

Wszystkie cele zostały zrealizowane.

**Adresat:**

Uczniowie i nauczyciele Szkół Specjalnych województwa śląskiego.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 35 Specjalnej.

**Etapy realizacji projektu:**

Przygotowania do realizacji projektu trwały od września. Nauczyciele odpowiedzialni za wykonanie zadania ustalili termin zgodny z realizacją planu nauczania. Zostały wykonane zaproszenia do udziału i rozestano je do zaprzyjaźnionych szkół. Zwrócono się do MOSIR o pomoc w zorganizowaniu nagród i dyplomów. Uczniowie rozpoczęli przygotowania do udziału w projekcie

pod kątem merytorycznym i sprawnościowym.

**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Pomysł realizacji tego typu imprezy spotkał się z pozytywnym zainteresowaniem zarówno ze strony uczniów jak i nauczycieli szkół specjalnych województwa śląskiego. Uczniowie bardzo starannie przygotowali się do występu w imprezie, o czym świadczy wysoki poziom zawodów sportowych i konkursu wiedzy. W „Olimpiadzie Zdrowia” uczestniczyło 47 uczniów i 12 nauczycieli, którzy wzięli czynny udział zarówno w zmaganiach sportowych, jak i teście wiedzy oraz zajęciach praktycznych.

**Źródło finansowania:**

- środki własne,

**Termin realizacji:**

16 maja 2023 r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**33. Konkurs gwary śląskiej na wesoło [C<sub>9</sub>K<sub>2</sub>]**

**Cel projektu:**

- propagowanie regionu i tradycji Śląska,
- integracja ze środowiskiem lokalnym,
- rozbudzanie wśród uczniów szkół podstawowych gwary śląskiej,
- kształtowanie umiejętności posługiwania się gwarą w mowie,
- popularyzowanie tekstów pisanych w gwarze,
- zapoznanie z kuchnią śląską w różnych odsłonach,
- kultywowanie gwary śląskiej wśród młodego pokolenia,

Cele zostały osiągnięte.

**Adresat:**

Uczniowie i nauczyciele szkół specjalnych, przedstawiciele środowisk lokalnych.

**Realizator projektu:**

Szkoła Podstawowa nr 35 Specjalnej w Rudzie Śląskiej.

**Etapy realizacji projektu:**

Przygotowania do imprezy rozpoczęły się w grudniu, w okresie Barbórki. Na zajęciach bibliotecznych oraz języka polskiego w różnych konkursach wiedzy (wiedzy, plastycznych, recytatorskich) wyłoniono grupę uczniów chętnych do udziału w imprezie. Zredagowano i wysłano zaproszenia do szkół i dla gości. Przygotowano nagrody, dyplomy dla uczestników, przygotowano specjały kuchni śląskiej. Przeprowadzono konkurs.



**Osiągnięte efekty, wskaźniki realizacji działań:**

Nie jest to typowy konkurs szkolny, lecz raczej przegląd, zabawa słowem i językiem gwarowym. W 2023 roku w konkursie uczestniczyło 25 osób, byli to uczniowie naszej szkoły oraz reprezentanci szkół z terenu Rudy Śląskiej oraz Świętochłowic, nie zabrakło przedstawicieli środowiska lokalnego. Zabawy słowem, czytanie tekstów gwarowych, smakowanie potraw śląskich przyczyniło się do większego rozpropagowania naszego regionu, poznania twórców lokalnych. W potyczkach uczestniczyły osoby, dla których gwara jest nieznana i niezrozumiana, a takie spotkanie sprawiło im ogromną radość.

**Źródło finansowania:**

Środki własne.

**Termin realizacji:**

10 lutego 2023 r.

Projekt będzie kontynuowany w 2024 r.

**Pełnomocnik Prezydenta Miasta  
ds. Osób Niepełnosprawnych**

  
**Anita Grobelczyk**